

Απαγωγικοί κανόνες (deduction rules) για το $\wedge$

and - introduction

$$\begin{array}{c} \phi \quad \psi \\ \hline \phi \wedge \psi \end{array}$$

Ορθότητα του κανόνα and - introduction

Για οποιουσδήποτε τύπους ϕ, ψ , αληθεύει η συνεπαγωγή $\phi, \psi \models \phi \wedge \psi$

and - elimination 1

$$\begin{array}{c} \phi \wedge \psi \\ \hline \phi \end{array}$$

Ορθότητα του κανόνα and - elimination 1

Για οποιουσδήποτε τύπους ϕ, ψ , αληθεύει η συνεπαγωγή $\phi \wedge \psi \models \phi$

and - elimination 2

$$\begin{array}{c} \phi \wedge \psi \\ \hline \psi \end{array}$$

Ορθότητα του κανόνα and - elimination 2

Για οποιουσδήποτε τύπους ϕ, ψ , αληθεύει η συνεπαγωγή $\phi \wedge \psi \models \psi$

Απαγωγικοί κανόνες για το $\rightarrow$

$$\begin{array}{l} \text{implies - elimination} \qquad \qquad \phi \rightarrow \psi \qquad \phi \\ \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \text{-----} \\ \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \psi \end{array}$$

Ορθότητα του κανόνα implies - elimination

Για οποιουδήποτε τύπους ϕ, ψ , αληθεύει η συνεπαγωγή $\phi \rightarrow \psi, \phi \models \psi$

$$\begin{array}{l} \text{implies - introduction} \qquad \qquad [\phi \dots \psi] \\ \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \text{-----} \\ \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \phi \rightarrow \psi \end{array}$$

Ορθότητα του κανόνα implies - introduction

Για οποιουδήποτε τύπους ϕ, ψ , για τους οποίους αληθεύει μια συνεπαγωγή

$\Sigma, \phi \models \psi$ όπου Σ κάποιο σύνολο τύπων:

θα αληθεύει και η συνεπαγωγή $\Sigma \models \phi \rightarrow \psi$

Απαγωγικός κανόνας για το F

$$\begin{array}{l} \text{F - elimination} \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \text{F} \\ \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \text{-----} \\ \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \phi \end{array}$$

Ορθότητα του κανόνα F - elimination

Για οποιοδήποτε τύπο ϕ , αληθεύει η συνεπαγωγή $F \models \phi$

Απαγωγικοί κανόνες για το $\neg$

$$\begin{array}{c} \text{not - elimination} \qquad \neg\phi \qquad \phi \\ \hline F \end{array}$$

Ορθότητα του κανόνα not - elimination

Για οποιουσδήποτε τύπους ϕ, ψ , αληθεύει η συνεπαγωγή $\neg\phi, \phi \models F$

$$\begin{array}{c} \text{not - introduction} \qquad [\phi \dots F] \\ \hline \neg\phi \end{array}$$

Ορθότητα του κανόνα not - introduction

Για οποιουσδήποτε τύπους ϕ, ψ , για τους οποίους αληθεύει μια συνεπαγωγή

$$\Sigma, \phi \models F \qquad \text{όπου } \Sigma \text{ κάποιο σύνολο τύπων:}$$

θα αληθεύει και η συνεπαγωγή $\Sigma \models \neg\phi$

Θεώρημα Ορθότητας των τυπικών αποδείξεων

Αν κάθε απαγωγικός κανόνας είναι ορθός, και υπάρχει μία τυπική απόδειξη του sequent $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \vdash \psi$: θα αληθεύει η συνεπαγωγή $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \models \psi$.

Πόρισμα Αν δεν αληθεύει η συνεπαγωγή $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \models \psi$, δεν μπορεί να υπάρξει τυπική απόδειξη του sequent $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \vdash \psi$ (όπου να χρησιμοποιούνται μόνο ορθοί απαγωγικοί κανόνες).

1		Να αποδειχτεί τυπικά ότι	$p \rightarrow (s \wedge q) \vdash p \rightarrow q$		
1	$p \rightarrow (s \wedge q)$		υπόθεση		
2	[p		υπόθεση	$1 \models 2 ?$	ΟΧΙ
3	$s \wedge q$	1, 2,	implies – elimination	$1, 2 \models 3$	ΝΑΙ
4	q]	3,	and - elimination 2	$1, 2 \models 4$	ΝΑΙ
				$1 \models 4 ?$	ΟΧΙ
5	$p \rightarrow q$	{ 2, 3, 4 },	implies – introduction	$1 \models (2 \rightarrow 4) \equiv 5$	

2		Να αποδειχτεί τυπικά ότι	$p \rightarrow s, p \rightarrow (\neg s) \vdash \neg p$		
1	$p \rightarrow s$		υπόθεση		
2	$p \rightarrow (\neg s)$		υπόθεση		
3	[p		υπόθεση	$1, 2 \models 3 ?$	ΟΧΙ
4	s	1, 3,	implies – elimination	$1, 3 \models 4$	
5	$\neg s$	2, 3,	implies – elimination	$2, 3 \models 5$	
6	F]	4, 5,	not – elimination	$1, 2, 3 \models 6$	
7	$\neg p$	{ 3, ... 6 },	not – introduction	$1, 2 \models (\neg 3) \equiv 7$	

3		Να αποδειχτεί τυπικά ότι	$(s \wedge p) \rightarrow q \vdash s \rightarrow (p \rightarrow q)$		
1	$(s \wedge p) \rightarrow q$		υπόθεση		
2	{ s		υπόθεση		
3	[p		υπόθεση		
4	$s \wedge p$	3, 2,	and - introduction	$1, 2, 3 \models 4$	
5	q]	1, 4	implies – elimination	$1, 2, 3 \models 5$	
				$1, 2 \models 5 ?$	ΟΧΙ
6	$p \rightarrow q$ }	{ 3, 4, 5 },	implies – introduction	$1, 2 \models (3 \rightarrow 5) \equiv 6$	
				$1 \models 6 ?$	ΟΧΙ
7	$s \rightarrow (p \rightarrow q)$	{ 2, ... 6 },	implies – introduction	$1 \models (2 \rightarrow 6) \equiv 7$	

4	Να αποδειχτεί τυπικά ότι	$p \rightarrow q \mid - (\neg q) \rightarrow (\neg p)$		
1	$p \rightarrow q$		υπόθεση	
2	{ $\neg q$		υπόθεση	
3	[p		υπόθεση	
4	q	1, 3	implies – elimination	1, 3 $\mid =$ 4
5	F]	2, 4	not – elimination	1, 2, 3 $\mid =$ 5
6	$\neg p$ }	{ 3, 4, 5 },	implies – introduction	1, 2 $\mid = (\neg 3) \equiv 6$
7	$(\neg q) \rightarrow (\neg p)$	{ 2, ... 6 },	implies – introduction	1 $\mid = (2 \rightarrow 6) \equiv 7$

Αναδρομική αναζήτηση τυπικής απόδειξης για το $p \rightarrow q \mid - (\neg q) \rightarrow (\neg p)$

1	$p \rightarrow q$		υπόθεση 0	
	{			
2	$\neg q$		υπόθεση 1	
	[			
3	p		υπόθεση 2	
				κανόνες elimination στους τύπους 1, 2, 3 :
4	q	1, 3	implies – elimination	
5	F	2, 4	not – elimination	
6	F		ΣΤΟΧΟΣ 2 copy 5	
	]			
7	$\neg p$	ΣΤΟΧΟΣ 1 { 3, ... 15 },	not – introduction	
	}			
8	$(\neg q) \rightarrow (\neg p)$	ΣΤΟΧΟΣ 0 { 2, ... 16 },	implies – introduction	

Αναζήτηση τυπικής απόδειξης (proof search)

Input specification sequent $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \vdash \psi$

όπου εμφανίζονται προτασιακά γράμματα, τα $\wedge, \rightarrow, \neg$, και το F

Output specification

Αν αληθεύει η συνεπαγωγή $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \models \psi$:

Επιστρέφεται μια τυπική απόδειξη του $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \vdash \psi$,
με τους κανόνες για τα $\wedge, \rightarrow, \neg$, και το F

Αν δεν αληθεύει η συνεπαγωγή $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \models \psi$:

Επιστρέφεται 'ERROR'

Ιδιότητες της συνεπαγωγής τύπων με $\wedge, \rightarrow, \neg$, και το F

1α Η συνεπαγωγή $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \models \psi_1 \wedge \psi_2$ αληθεύει *άν και μόνο αν*

αληθεύουν οι συνεπαγωγές $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \models \psi_1$

$\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \models \psi_2$

1β Η συνεπαγωγή $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \models \psi_1 \rightarrow \psi_2$ αληθεύει *άν και μόνο αν*

αληθεύει η συνεπαγωγή $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n, \psi_1 \models \psi_2$

1γ Η συνεπαγωγή $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \models \neg\psi_1$ αληθεύει *άν και μόνο αν*

αληθεύει η συνεπαγωγή $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n, \psi_1 \models F$

2 Η συνεπαγωγή $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \models \gamma$, όπου γ είτε ένα προτασιακό γράμμα είτε το F, αληθεύει *άν* το γ προκύπτει εφαρμόζοντας επαναληπτικά τους κανόνες elimination στους τύπους $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n$.

Το αντίστροφο του 2 δεν αληθεύει πάντα

Αλγόριθμος **Proof-Search**($\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \mid - \psi$)

i ψ είναι $\psi_1 \wedge \psi_2$:

Proof-Search($\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \mid - \psi_1$) , **Proof-Search**($\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n \mid - \psi_2$)

If κάποιο από τα δύο έδωσε 'ERROR'

then return 'ERROR'

else εφάρμοσε and - introduction

στις τελευταίες γραμμές των δύο αποδείξεων

ii ψ είναι $\psi_1 \rightarrow \psi_2$:

Proof-Search($\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n, \psi_1 \mid - \psi_2$)

If έδωσε 'ERROR'

then return 'ERROR'

else εφάρμοσε implies - introduction στην υπο-ακολουθία της απόδειξης από τη γραμμή ψ_1 μέχρι και τη γραμμή ψ_2

iii ψ είναι $\neg\psi_1$:

Proof-Search($\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n, \psi_1 \mid - F$)

If έδωσε 'ERROR'

then return 'ERROR'

else εφάρμοσε not - introduction στην υπο-ακολουθία της απόδειξης από τη γραμμή ψ_1 μέχρι και τη γραμμή F

iv ψ είναι F, ή ψ είναι το προτασιακό γράμμα γ :

Εφάρμοσε επαναληπτικά τους κανόνες elimination

στους τύπους $\phi_1, \phi_2 \dots, \phi_n$, έως ότου

προκύψει το F: εφάρμοσε F - elimination

προκύψει το γ : **stop** (η απόδειξη ολοκληρώθηκε)

δεν υπάρχει νέα εφαρμογή των κανόνων: **return** 'ERROR'

5 Να αποδειχτεί τυπικά ότι $p \vdash \neg(\neg p)$

1 p υπόθεση 0

2 $[\neg p$ υπόθεση 1

3 $\mathbf{F}$] ΣΤΟΧΟΣ 1 $1, 2, \text{ not - elimination}$

4 $\neg(\neg p)$ ΣΤΟΧΟΣ 0 $\{ 2 \dots 9 \}, \text{ not - introduction}$

A Ο αλγόριθμος **Proof-Search** δεν είναι πλήρης για τις τυπικές αποδείξεις με τους κανόνες για το $\neg$:

Ο **Proof-Search** δεν βρίσκει την παρακάτω τυπική απόδειξη

για το $\neg(\neg(\neg p)) \vdash \neg p$:

1 $\neg(\neg(\neg p))$ υπόθεση 0

2 $[p$ υπόθεση 1

5 $\neg(\neg p)$ Στόχος 2, για να συνδυαστεί μέσω **not - elimination** με τον 1

Ο Στόχος 2 μπορεί να αποδειχτεί από την γραμμή 2

6 $\mathbf{F}$] ΣΤΟΧΟΣ 1

Ο Στόχος 1 δεν αποδεικνύεται από τους τύπους 1, 2 με κανόνες **elimination** μόνο

7 $\neg p$ ΣΤΟΧΟΣ 0

B Οι κανόνες δεν είναι πλήρεις για την συνεπαγωγή τύπων με το $\neg$:

Δεν υπάρχει τυπική απόδειξη για το $\neg(\neg p) \vdash p$, με τους κανόνες για το $\neg$.